

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

¶

siderio·infantem natum. ita ut tarde videretur eis illuc posse accedere·immutauerat enim eos totos celestis illa visio: et ideo se stinabant cum psalmista dicentes. Cucurri in siti. situit anima mea ad deum fontem viuum. quando veniam et apparebo ante faciem domini. Et nos fratres karissimi festinemus ingredi in ilud diuersorium in quo iacet puer Emmanuel. unde Hebreorum quarto. Festinemus ingredi in requiem illam· et interrogemus pastores· quem vidistis pastores dicit annunciate nobis in terris quis apparuit et illi respondebunt. Natum vidimus et chorus angelorum. collaudantes deum. ¶ Tercio ponitur matris muentio· dicit enim: et inuenierunt Mariam· beatus qui eam inuenierit. quoniam ipsa dicit Proverbiorum decimo capitolo. Qui me inuenierit: inueniet vitam et hauriet salutem a domino In quo morale documentum. attende quoniam qui vult christum inuenire· primo ad matrem recurrat. Hebreorum secundum. Accedamus cum fiducia ad thronum glorie eius: Joseph qui virginis exhibebat ministerium: et infantem positum in presepio: ita resperierunt ut illis angelus dixerat. Quarto ponitur mandata rei firma cognitio: videntes autem: psalmista. Si aut audiuimus sic et vidimus in cuitate domini virtutum: cognoverunt: esse verum: quod dictum erat illis de puer hoc: Dicatum enim erat illis eum esse salvatorem: qui est christus dominus: Et attende deuotam fidem pastorum· quoniam crediderunt eum esse christum· non visis potentibus signis unde Ecclesiastes. trigesimosexto. innova signa et immuta mirabilia sed videtes pauperem matrem ministrare. experte vagientem parvulum locum humilem contrariis signis opinioni hominum eum cognoverunt: esse christum. et velut deum adorauerunt. Adverte quod euangelista mutauit etatis vocabulum. quem enim primo dicerat infantem. nunc appellat puerum: cum tamen puericie eas non incipiat circa secundum septentrium. quod ideo facit. euangelista: ut ostendat eum esse deum· quia sua incomprehensibili eternitate omnia tempora etatum continet et transcendent: psalmista. Tu autem idem ipse es a animi tui non deficient.

Secunda pars:

¶

Ecundo enim cum dicitur et omnes qui audierint tangite admirato mandate nouitatem

Sermo

et duo facit. Primo enim ponitur iaudite rei admiratio generalis et omnes qui audierant: audierunt hoc incarnationis mysterium omnes gentes iudei. greci. et barbari. et gentiles. a predicatione apostolorum omnibus fuit annuntiatus. Psalmista annunciarunt celi id est apostoli iusticiam eius. et iterum. Nostum fecit dominus salutare suum. in conspectu gentium reuelauit iusticiam suam. mirati sunt: quid mirum si mirati sunt auditentes tunc ista opera deo mirabilia sunt Eccl. vndeclima. Mirabilia opera altissimi solius et gloria. absconsa et invisa opera illius et propter hoc dicitur infra admirati sunt in illa multi. et honorauerunt deum. Deinde ponitur alia admirationis causa. et de his que dicta erant a pastoribus ad ipsos: mirabantur. ut dicit glosa. simplicem pastorum facundiam et attestacionem fuerentem in predicatione veritatis. Et attende quod istud inter mirabilia nostra fidei opera est ordinandum. quod non reditores. non philosophos. non potentes elegit dominus qui facundia sermonis ac humane sapientie verbis. aut certe potentia seculi: fidei unius colligerent multitudinem. Sed dum pastores et piscaiores mittunt ostenditur mirabilis operatio. quia diuinus et non humana virtute expulsi ydolatrie tenebris veritatis lumine omnes gentes illustrat. Secundo ponitur tacita verborum conseruatio: Maria autem seruabat: in armario pudica pectoris: omnia verba hec: scilicet de annuntiacione angelica. de exultatione Iohannis in utero matris. de ortu saluatoris. de exultatione angelorum. et de fide pastorum. Nota quod hic nobis commendatur primo pudicia virginis. ut dicit Ambrosi. Maria non magis ore pudica quam corpore secreta que nouerat nulli diuulgavit. sed tacito corde scrutans. ergo tempore quo deus voluit hoc reuelari expectauit. Secundo commendatur virginis deuotio quam diuinam opera conseruabat sollicitate. ut ex quo diuum iam verbum pepererat. eiusdem verbi verba deuota conseruaret. ps. Erueravit cor meum verbum bonum. dico ego opera mea regi unde non solum fuit beatus venter eius qui christum portauit. et ubera quam suxerunt. sed amplius fuit beatus spiritus eius qui audiuit verbum dei: et custodiuuit illud. Deinde ponitur assidua mentis vigilie meditatio: conferens in corde suo secretius vacans contemplationi diuinae. Nulla enim vnoquam creature tante fuit contemplationis. materia enim illi erat presens et opera suavitatis eximie in ipsa facta sunt. vnde Proverbiorum octauo. Ludens coram eo omni tempore ludens in orbem terrarum et delicie mee esse cum filiis hominum. ubi loquitur quod mirabile habebat Hugo atque placet.

xi

suauitatem conferens ea q̄ in scriptarīs legerat his q̄ circa se fca
videbat legerat em̄ Ysa. Ecce virgo concipiet et pariet filium.
et hoc in se compleatum ornebat. videbat se de stirpe dauid ortā
in nazareth de spiritu sancto cōcepisse. in Bethleem peperisse. q̄
ruz oīm ut dt glo-i diueris pphetis legerat testiōnia.

Tertia ps

D

Erao ponitur deuotadeitatē glorificacōnū dt. reuer-
si sunt pastores. Ezech̄. Animalia ibant et reuerte-
bant. Et nota q̄ non prius redierunt pastores q̄
viderunt: et adorauerunt christum: glorificatēs. Ec-
cle. 43. Glorificate deū q̄tumq̄ potestis: et laudatēs deū; ps
Laudabo nomen dei cum cantico. et magnificabo eum in laude
Et forte ille eodem cantico quo angeli pmo glorificauerunt de-
um: et laudauerunt eum d̄centes. Gloria in altissimis deo. a i
terra Pax hominibus bone voluntatis. etiam pastores laudabant
deum vementes cum exultatione. vbi attendendū quo laus an-
gelica simplicia fide et pura mente. etiā in ore resonabat pastoꝝ
psallentium. ut qui primo pastorales cōcinebant voces: nunc
āgelicas pronūciant. hęc est em̄ mutatio dextre exēlī. Deinde po-
nit exultationē: in omnibꝫ: id est ppter omnia glorificabant et
laudabant deum tanq̄ auctor̄ et opificem oīm eorum que au-
dierunt: ab āgeliſ: et viderunt: ppter oculis in bethleem: sic
dictū est ad illos: in hoc em̄ deum glorificabāt. quia non aliter
muenerunt q̄ eis fuerat ab angelis dictū. ps. Sicut andiuimus
sic vidimus in ciuitate domini virtutis Regem ergo xc.

In natuitate domini tertius euange-
lius in introductio Sermonis vndeci: A

Un principio erat verbū et verbū erat ap̄d de-
um Jo-i.e. Desideramus aliquid loqui de domi-
no verbo. sed non inuenimus aliqua vba qui-
bus illud digne et sufficienter aperire possumus
vnde in huīis euāgeliī expositione. Primo p-
mitto verba Fulgentiī scripta in exordio ciuīsdaz sermonis re-
tati ad nocturnas vigilias in quibusdaz ecclēsīs qui sic ait Cu-
pientes aliquid de huīis diei solemnitate narrare. simulq̄ consi-
derantes id vnum verbum de quo dicere volumus nulla muen-
imus verba quibus sufficienter aliquid dicere valeamus. et ad-
dit Fulgentius. Est enim hoc verbum non qđ desinit prolatuz
sed quod pmanet natū. non transitorium sed eternum. non fa-
ctum a deo patre sed genitum: nec soluz genitū sed ec vngereitū